

Дмітрієва Н.С.
студентка,
Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая

ІНТЕГРАТИВНИЙ ПІДХІД ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ

Сьогодні в Україні збільшується потреба у фахівцях з фізичної терапії та ерготерапії, які не лише володіють своєю професією, але і орієнтуються у суміжних галузях, відрізняються спроможністю швидко діяти, приймати рішення, працювати з високою продуктивністю та ефективністю, вирішувати нестандартні професійні задачі, готовністю до постійного особистого та професійного розвитку. Через це стає актуальною проблема розробки та механізму професійної підготовки фахівців з фізичної терапії згідно з інтегративними тенденціями, коли результатом реалізації цього процесу стає розвиток у фахівців якостей професійної мобільності, ідентичності та компетентності, що забезпечують їх конкурентоспроможність та можливість особистої та професійної самореалізації [1].

Серед основних цілей інтегративного підходу при вивченні навчальних дисциплін ми вважаємо важливим виділення наступних: формування громадянської свідомості, самосвідомості особи, соціально-правових, цивільно-патріотичних і моральних норм, знань; розвиток дослідницьких, проектувальних, комунікативних, рефлексивних та інших вмінь; виховання особистісно-значущих та професійних якостей особистості [1].

Реалізація даного підходу передбачає здійснення інтеграційних процесів на чотирьох основних рівнях інтеграції: міжпредметної, внутрішньопредметної, міжособистісної, а також внутрішньоособистісної.

Функції міжпредметної інтеграції покликані працювати з галузями багатьох знань і в результаті таких дій, як диференціація, класифікація (структуризація), систематизація (синтез і цілісність), позначаються нові галузі знання та підвищується ефективність сприйняття. Інтеграція є важливим дидактичним принципом, що визначає організацію освітньої системи з урахування предметності як загальної форми методу інтеграції у педагогічному процесі. Становлення ідеї міжпредметних зв'язків зумовлене філософськими й ідеологічними поглядами педагогів різних епох і різних громадських систем, загальними тенденціями розвитку педагогіки. А оскільки міжпредметні зв'язки є основною складовою інтеграційних процесів, то і статус дидактичного принципу можна віднести до процесу інтеграції в системі освіти, що надає інтеграції загальності, фундаментальності, а це визначає умови конструювання дидактичної системи [1].

Фахівцями в галузі інтегративного змісту освіти підкреслюється, що у змісті навчання майбутніх фахівців з фізичної терапії необхідно забезпечити синтез, інтеграцію, об'єднання частин в єдиному цілому. При цьому слід зауважити: якщо тенденція диференціації науки знаходить конкретне втілення

в дисциплінарній структурі навчального плану, то синтетичний аспект у змісті освіти сьогодні представлений недостатньо, внаслідок чого питання про комплексність і системність у побудові змісту навчання і в організації самого навчального процесу потребує подальшого дослідження.

Педагогічна інтеграція як процес – це встановлення зв'язку між об'єктами і педагогічними засобами для досягнення кінцевих цілей. Слід виділити ознаки поняття «інтеграція» в навчальному процесі. Це цілісність, взаємозв'язок, спрямованість навчального процесу.

Для оптимізації навчального процесу слід спиратися на певні принципи і методичні положення як необхідну теоретичну основу. Принципами інтегративного підходу до формування світогляду є: принцип системності, цілісності, розвитку, обумовленості, позитивності і перманентності [1].

До основних ознак інтеграції відносять: організаційне об'єднання в освітньому процесі теоретичної та практичної підготовки; наявність бінарної мети професійної підготовки – засвоєння знань та їх практичного застосування; бінарності змісту процесу засвоєння знань та їх практичного застосування.

Науковцями запропоновані три необхідні умови інтеграції дисциплін:

- об'єкти дослідження повинні збігатися або бути достатньо близькими;
- в інтегрованих дисциплінах повинні використовуватися однакові або близькі методи дослідження;
- дисципліни, що інтегруються, будуються на спільних закономірностях і спільних теоретичних концепціях [1].

Зазначені умови є необхідними, але недостатніми для застосування у навчальному закладі через те, що відображають теоретичну основу проблеми інтеграції знань, не беручи до уваги практичну діяльність майбутніх фахівців з фізичної терапії.

Інтегративні тенденції слід розуміти як пріоритетні напрямки розвитку професійної освіти фахівців з фізичної терапії, які обумовлені вимогами суспільства та професійної спільноти до професійного становлення особистості фахівця із певними інтегральними рисами (гармонійна врівноваженість, цілісність, системність) та передбачають побудову професійної підготовки за принципами циклічності, комплексності, суб'єктивності, реалізація яких призведе до досягнення випускником рівня, що відповідає вимогам сучасного суспільства.

Основними принципами інтегративного підходу до освіти фахівців з фізичної терапії є: принцип суб'єктивності, культуровідповідності, креативності, орієнтації на громадсько-патріотичні цінності, синергії, самоосвіти, діалогу культур, варіативності у виборі засобів взаємодії суб'єктів навчально-виховного процесу, діалогізації, зворотного зв'язку.

Компонентами інтегративного підходу є: організаційно-методичний, діяльнісно-практичний та теоретико-змістовний [1].

Процес інтеграції складається з двох етапів. На першому етапі визначається призначення інтеграції, здійснюється аналіз та підбір об'єктів інтегрування, визначається форма процесу інтеграції з її формально-логічними ознаками,

виявляється вид педагогічної інтеграції. На другому етапі здійснюється вибір освітнього фактору, нова структура освіти, встановлюються зв'язки та залежності, компоненти інтеграції, визначається спосіб інтеграції, фіксується нова інтегративна освіта [1].

Інтегративний підхід закладений в міжпредметних зв'язках. Використання знань міжпредметного характеру сприяє інтеграції освіти, гармонізації відносин людини з природою через освоєння сучасної наукової картини світу.

Список використаних джерел:

1. Дмитрієва Н. С., Копчинська Ю. В. Наукове обґрунтування застосування інтегративного підходу у підготовці фахівців з фізичної терапії. *Молодий вчений*. 2018. № 12. С. 420–424. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2018-12-64-96>.

Ковальова Л.О.

аспірант,

Науковий керівник: Фрицюк В.А.

доктор педагогічних наук, доцент,

Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського

МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ ФОРМУВАННЯ ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

На сьогодні широким попитом професія вчителя музичного мистецтва не користується. Але ті, хто її обирає, крім таланту та витримки, повинні здобувати комплексну педагогічну освіту, щоб вміти правильно подати мистецтво через призму педагогічної точки зору. Методи та засоби формування інструментально-виконавської майстерності майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі професійної підготовки відрізняються від звичних педагогічних знань, умінь та навичок. Саме тому це питання потребує більш широкого та глибокого вивчення.

Питанням розробки методів та засобів формування інструментально-виконавської майстерності майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі професійної підготовки переймалися такі дослідники, як Ковальчук В. І. [3], Стоянов В. А. [5], Отич О. М. [4], Жданова-Неділько О. [2], Теличко Н. В. [6], Ткачук Г. Е. [7] та ін. Своє життя присвячували цим питанням великі музиканти минулих часів Бах І. С., Моцарт А. та ін.

Метою статті – дослідження та вивчення методів та засобів формування інструментально-виконавської майстерності майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі їх професійної підготовки.